

2019-04-14 Nr. _____

LR Vyriausybei

LR švietimo, mokslo ir sporto ministrui Algirdui Monkevičiui

LR švietimo mokslo ir sporto viceministrui Valdemarui Razumui

Žiniai:

Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pavaduotojui Ričardui Rotomskiui

Lietuvos mokslo tarybos pirmininko pavaduotojai Justinai Poškienei

DĖL VYRIAUSYBĖS 2017 M. KOVO 1 D. NUTARIMO NR. 149 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS MOKSLO IR STUDIJŲ ĮSTATYMO ĮGYVENDINIMO“ IR 2017 M. KOVO 1 D. NUTARIMO NR. 150 „DĖL KAI KURIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS“ PAKEITIMO

Vilniaus universiteto Studentų atstovybė, Lietuvos studentų sąjunga ir Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjunga, pabrėždamos visų trečiosios studijų pakopos studentų skatinimą už gerus studijų pasiekimus, reaguoja į Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos nutarimo Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Projektas) ir teikia pasiūlymus Projekto tobulinimui.

Siekiant skatinti gabius studentus doktorantūrą studijuoti Lietuvoje, rinktis mokslininko karjerą ir siekti aukštų studijų bei mokslo rezultatų, **būtina užtikrinti tinkamas trečios pakopos studentų studijų sąlygas ir skatinimą už gerus studijų rezultatus.** Dėl šių priežasčių, 2018 m. liepos 18 d. LR Vyriausybė priėmė nutarimą nuo 2019 m. sausio 1 d. didinti valstybės finansuojamose vietose studijuojantiems trečios pakopos nuolatinį studijų studentams skiriamas

studijų stipendijas, taip užtikrindama sąlygas doktorantams orientuotis į akademinę veiklą, daugiau laiko skiriant studijoms ir moksliniams tyrimams, vietoje kitų pragyvenimui būtinas pajamas teikusią darbą.

Atsižvelgdama į nuo 2019 m. sausio 1 d. padidintas doktorantų studijų stipendijas valstybės finansuojamose trečios pakopos nuolatinių studijų studentams, LR švietimo, mokslo ir sporto ministerija 2019 m. balandžio 4 d. LR Vyriausybės posėdžiui pateikė Projektą, kuriuo yra siūloma sumažinti už studijų pasiekimus trečios pakopos studentams skiriamos paramos dydį nuo 96 BSI iki 15 BSI, lydraštyje teigiant, kad doktorantams teikiama parama už studijų pasiekimus tapo pertekline. Mes, šį raštą pasirašančios organizacijos, **nepritariame tokiam paramos dydžio mažinimui**. Padidinta studijų stipendija užtikrina tinkamas sąlygas trečios pakopos studentams studijuoti, tačiau jos tikslas nėra skatinti gerais studijų pasiekimais pasižyminčius studentus plėtoti akademinę veiklą. Siekiant didinti jaunųjų Lietuvos mokslininkų potencialą, skatinti trečios pakopos studentus produktyviai studijuoti ir atlikti aukštos kokybės mokslinius tyrimus, būtina užtikrinti šių pasiekimų siekti skatinančią paramą. Atsižvelgdamos į šiuos aspektus **siūlome**:

- 1) **palikti 96 BSI dydžio paramą už akademinis pasiekimus ir Paramos už studijų rezultatus ir paramos akademinėms išvykoms teikimo doktorantams tvarkos aprašo projekto 5 punktą pakoreguoti taip:**

5. Doktorantams teikiamos paramos už studijų rezultatus dydį, ne didesnę kaip ~~15~~ 96 bazinės socialinės išmokos dydžių per metus, <...>.

Vyriausybei teikiamame Paramos už studijų rezultatus ir paramos akademinėms išvykoms teikimo doktorantams tvarkos aprašo projekto 3.1. punkte numatytas apribojimas doktorantams gauti paramą tik už disertacijos tema atliekamų mokslinius tyrimus užkerta kelią trečios pakopos studentų tarpdisciplininių tyrimų ir įsitraukimo į kitų kryptių mokslinių tyrimų projektus, kuriuose būtų taikomi doktorantūros studijų metu įgyti įgūdžiai, skatinimui. Tarpdisciplininių mokslo tyrimų skatinimas yra būtinas, siekiant rengti aukštos kvalifikacijos specialistus, gebančius plačiai taikyti doktorantūros metu įgytus įgūdžius, prisidėti prie skirtingų mokslo kryptių tyrimų sinergijos¹ ir po studijų baigimo įsitraukti į Lietuvos mokslo ir visuomenės procesų pokyčius. Doktorantūros studijų

tarpdiscipliniškumo užtikrinimas ir tarpdisciplininių tyrimų skatinimas kaip vienas iš Europos valstybių aukštojo mokslo prioritetų yra pabrėžiamas ir Berlyno komunikate (2003)², o didėjančią aukštos kokybės tarpdisciplininių mokslo tyrimų svarbą atspindi pastaraisiais metais augantis šių tyrimų straipsnių įtraukimas tiek tarp cituojamiausių straipsnių, tiek tarp Nobelio premijas pelniusių darbų³. Atsižvelgamos į šias aplinkybes ir **pažymėdamos, kad doktorantūros studijų metu vykdoma aukšto lygio mokslinė veikla turi būti skatinama, nepriklausomai nuo konkrečios doktoranto disertacijos temos, siūlome:**

2) pakoreguoti Paramos už studijų rezultatus ir paramos akademinėms išvykoms teikimo doktorantams tvarkos aprašo projekto 3.1. ir 3.2. punktus:

3. Parama už studijų rezultatus ir parama akademinėms išvykoms gali būti teikiamos:

3.1. mokslo doktorantams, vykdantiems mokslinius tyrimus ir turintiems doktorantūros metu paskelbtų ar priimtų spausdinti mokslinių darbų rengiamos disertacijos tema;

3.2. meno doktorantams, vykdantiems tyrimus ir (ar) kuriantiems, atliekantiems ir viešai pristatantiems meno kūrinius ir turintiems doktorantūros metu kultūros ir meno leidiniuose paskelbtų ar priimtų spausdinti tyrimų ir (ar) sukurtų, atliktų ir viešai pristatytų meno kūrinių rengiamo meno projekto tema (toliau – meno kūriniai).

Vilniaus universiteto Studentų atstovybės

Prezidentas

Klaudijus Melys

Lietuvos studentų sąjungos

Prezidentas

Eigirdas Sarkan

Lietuvos jaunųjų mokslininkų sąjungos

Prezidentė

Dovilė Kurpytė

² https://www.smm.lt/uploads/documents/Papildomas%20menu2/Bolonijos_procesas/Berlin_communique.pdf

³

<https://www.nature.com/articles/s41567-018-0314-6?fbclid=IwAR3HBbKGusnVVGcxtMQ-TXzFn3t1JACcm1usFRrDbuQ4Y75JWDzkuzkLsiQ>